

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับ พฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนของนักเรียน ในจังหวัดอุดรธานี ในการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เอื้อต่อการเรียน ได้แก่ หนีเรียน กลัวโรงเรียน ไม่เชื่อฟังครู ไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมในชั้นเรียน และไม่สนใจเรียน ที่เรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2541 จำนวน 306 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบ 2 ขั้นตอน โดยเริ่มจากการสุ่ม โรงเรียนจาก 19 โรงเรียน มา 9 โรงเรียน แล้วทำการสำรวจพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนของนักเรียน จากทั้ง 9 โรงเรียน ได้นักเรียนจำนวน 1,027 คน ฉะนั้นจำนวนประชากรจากทั้ง 19 โรงเรียน ประมาณ ไม่น้อยกว่า 2,000 คน ผู้วิจัยได้ตั้งระดับความเชื่อมั่น (Confidence Level) ไว้ที่ 95 % เมื่อนำมาดูใน ตาราง Darwin Hendel (กนกทิพย์ พัฒนาพิภพพันธ์, 2539, หน้า 117-119) จะได้ตัวอย่าง เท่ากับ 322 คน เมื่อเก็บข้อมูลมาแล้ว พบว่ามีผู้ตอบสมบูรณ์เพียง 306 คน สำหรับตัวแปรอิสระที่ทำการศึกษ แบ่งออกเป็น 2 สาเหตุใหญ่ ได้แก่ สาเหตุจากตัวนักเรียนแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ปัญหาทางกาย ได้แก่ สุขภาพทางกาย ปัญหาทางจิตใจ ได้แก่ สภาพทางจิตใจ การปรับตัว ความเครียด และ ปัญหาทางสติปัญญา ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาเหตุจากสิ่งแวดล้อมแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นสาเหตุสิ่งแวดล้อมที่บ้าน ซึ่งมี 2 ด้าน คือ ด้านการพักอาศัย ได้แก่ ลักษณะการพักอาศัย และบริเวณที่พักอาศัย ด้านครอบครัว ได้แก่ สถานภาพสมรสของบิดามารดา จำนวนสมาชิกในครอบครัว ลำดับการเกิด ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และการอบรมเลี้ยงดู กลุ่มที่ 2 เป็นสาเหตุจาก สิ่งแวดล้อมทาง โรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือด้านโรงเรียน ได้แก่ สถานที่เรียน และกฎระเบียบ ของโรงเรียน ด้านครู ได้แก่ การสอน และการปกครองชั้นเรียน ด้านเพื่อน ได้แก่ การคบเพื่อนและการ ได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน รวมตัวแปรอิสระทั้งหมด 20 ตัวแปร ตัวแปรตามได้แก่พฤติกรรมที่ไม่เอื้อ ต่อการเรียนของนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 7 ฉบับ ได้แก่ 1. แบบสำรวจนักเรียนที่มี พฤติกรรมไม่เอื้อต่อ การเรียนได้แก่ หนีเรียน กลัวโรงเรียน พฤติกรรมในชั้นเรียน ไม่เชื่อฟัง ไม่กล้าแสดง ออก ไม่สนใจเรียน บันทึกสุขภาพ และผลการเรียน 2.แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการพัก อาศัย และครอบครัวของนักเรียน 3 .แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับครูและโรงเรียนของนักเรียน

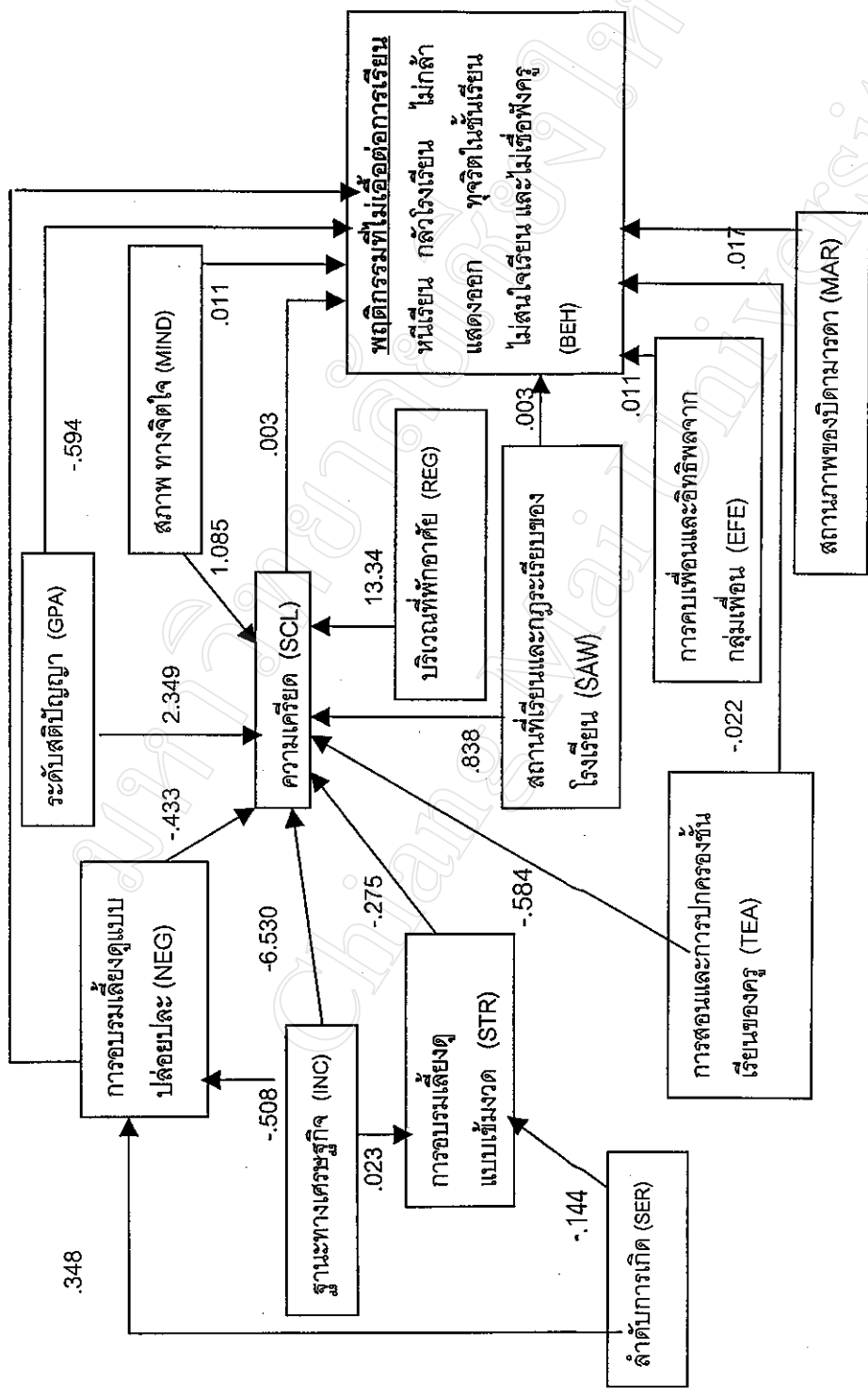
4. แบบสอบถามเกี่ยวกับการคบเพื่อนและการได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนของนักเรียน 5.แบบสอบถามเกี่ยวกับการกระทบกระเทือนทางจิตใจของนักเรียน 6. แบบวัดสุขภาพจิต SCL.90 (ระดับความเครียด) 7. แบบวัดการปรับตัวของนักเรียน ในจำนวนเครื่องมือทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองจำนวน 5 ฉบับ ได้แก่ เครื่องมือในลำดับที่ 1 ถึง 5 (ยกเว้นฉบับที่ 2 ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการ อบรมเลี้ยงดู) ส่วนในลำดับที่ 6 , 7 และฉบับที่ 2 ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการ อบรมเลี้ยงดู เป็นเครื่องมือที่ผู้อื่นสร้างขึ้นแล้วผู้วิจัยได้ขอยืมมาใช้ โดยที่ผู้สร้างเครื่องมือเหล่านั้นได้หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ไว้แล้ว อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการสนับสนุนค่าความเชื่อมั่นเดิมของเครื่องมือแต่ละชุดและเพื่อเป็นการยืนยันความมั่นใจในการนำไปใช้ ผู้วิจัยจึงได้นำเครื่องมือดังกล่าวไปทำการทดลองใช้ (Try Out) แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือแต่ละฉบับ ดังนี้ ฉบับที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการพักอาศัย และครอบครัวของนักเรียน ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของครอนบาช เท่ากับ .8420 ฉบับที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับครูและโรงเรียน ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของครอนบาช เท่ากับ .8654 ฉบับที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการคบเพื่อนและการได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนของนักเรียนได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของครอนบาช เท่ากับ .8147 ฉบับที่ 6 แบบวัดสุขภาพจิต SCL.90 (ระดับความเครียด) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของครอนบาช เท่ากับ .9268 ฉบับที่ 7 แบบวัดการปรับตัวของนักเรียนได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ ครอนบาช เท่ากับ .8213 ส่วนอำนาจจำแนกของเครื่องมือแต่ละฉบับทุกข้อมีอำนาจจำแนกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) อยู่ในภาคผนวก ง (ตาราง 21 ถึงตาราง 25)

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอสพีเอสเอส ในการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นและใช้โปรแกรมลิสเวล 8 ในการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ซึ่งในการวิเคราะห์เส้นทางนั้นจะเป็นแบบไม่มีทิศทางย้อนกลับพร้อมทั้งค่าอิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และผลรวม

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับพฤติกรรมไม่เอื้อต่อการเรียน สรุปได้ดังนี้

การทดสอบความสอดคล้องของ รูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในการวิจัยครั้งนี้พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และผลรวม ของสมการโครงสร้างทั้ง 4 สมการ ได้ผลสรุปดังแผนภูมิ 11

แผนภูมิ 11 แสดงรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานของปัจจัยต่างๆ กับพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน และค่า P_{ij}

จากแผนภูมิ 11 สรุปได้ดังนี้

สมการโครงสร้างที่ 1 พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดมากที่สุด ได้แก่ ลำดับการเกิด (ค่า $P_{ij} = -.144$) รองลงมาได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (ค่า $P_{ij} = .023$)

สมการโครงสร้างที่ 2 พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละมากที่สุด ได้แก่ ตัวแปรฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (ค่า $P_{ij} = -.508$) รองลงมาคือตัวแปรลำดับการเกิด (ค่า $P_{ij} = .345$)

สมการโครงสร้างที่ 3 พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความเครียดซึ่งตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความเครียดมากที่สุด คือตัวแปรบริเวณที่พักอาศัย (ค่า $P_{ij} = 13.34$) รองลงมาคือ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (ค่า $P_{ij} = -6.53$) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ค่า $P_{ij} = 2.349$) สภาพทางจิตใจ (ค่า $P_{ij} = .011$) สถานที่เรียนและกฎระเบียบของโรงเรียน (ค่า $P_{ij} = .838$) การสอนและการปกครองชั้นเรียนของครู (ค่า $P_{ij} = -.584$) การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละ (ค่า $P_{ij} = -.433$) การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด (ค่า $P_{ij} = -.275$) ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเครียดมากที่สุด คือ ตัวแปรฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (ค่า $P_{ij} = .214$) รองลงมาคือ ลำดับการเกิด (ค่า $P_{ij} = -.111$)

สมการโครงสร้างที่ 4 พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน มากที่สุด คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ค่า $P_{ij} = -.594$) รองลงมาคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละ (ค่า $P_{ij} = -.040$) การสอนและการปกครองชั้นเรียนของครู (ค่า $P_{ij} = -.022$) สถานภาพสมรสของบิดามารดา (ค่า $P_{ij} = -.0170$) การคบเพื่อนและอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน (ค่า $P_{ij} = .011$) สภาพจิตใจ (ค่า $P_{ij} = -.011$) ความเครียด (ค่า $P_{ij} = .003$) สถานที่เรียนและกฎระเบียบของโรงเรียน (ค่า $P_{ij} = .003$) ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนมากที่สุดคือ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (ค่า $P_{ij} = .036$) รองลงมาคือ บริเวณที่พักอาศัย (ค่า $P_{ij} = -.034$) ลำดับการเกิด (ค่า $P_{ij} = .014$) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ค่า $P_{ij} = -.006$) สถานที่เรียนและกฎระเบียบของโรงเรียน (ค่า $P_{ij} = -.002$) การสอนและการปกครองชั้นเรียนของครู (ค่า $P_{ij} = -.002$) สภาพจิตใจ (ค่า $P_{ij} = .001$) การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละ (ค่า $P_{ij} = .001$) การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด (ค่า $P_{ij} = .001$)

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ต่อพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน ในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งได้สรุปผลไปแล้วนั้นผู้วิจัยจะขออภิปรายผลตามที่ได้สรุปไปแล้วข้างต้นดังนี้

ทดสอบความสอดคล้องของ รูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์ ตามสมมติฐานกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่าได้สมการโครงสร้างทั้ง 4 สมการดังนี้

สมการโครงสร้างที่ 1 มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด เป็นตัวแปรตาม ตัวแปรอิสระคือ ลำดับการเกิด และ ฐานะทางเศรษฐกิจ

สมการโครงสร้างที่ 2 มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละ เป็นตัวแปรตาม ตัวแปรอิสระคือ ฐานะทางเศรษฐกิจ และลำดับการเกิด

สมการโครงสร้างที่ 3 มีความเครียดเป็นตัวแปรตาม ตัวแปรอิสระคือ ฐานะทางเศรษฐกิจ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถานที่เรียนและกฎระเบียบของโรงเรียน การสอนและการปกครองชั้นเรียนของครู บริเวณที่พักอาศัย สภาพจิตใจ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละ

สมการโครงสร้างที่ 4 มีพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน เป็นตัวแปรตาม ตัวแปรอิสระคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถานที่เรียนและกฎระเบียบของโรงเรียน การสอนและการปกครองชั้นเรียนของครู สถานภาพสมรสของบิดามารดา การคบเพื่อนและอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน สภาพจิตใจ การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละ ความเครียด

สมการโครงสร้างที่ 1 มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดเป็นตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรลำดับการเกิด มีอิทธิพลต่อการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดมากที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็นลบ แสดงว่า ลำดับการเกิดของบุตรมากขึ้นการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดก็จะต่ำลง ซึ่งสอดคล้องกับ เซียร์และคณะ (Sears ,et all,1967,p-38) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกจากการสัมภาษณ์พบว่า ลูกคนโตพ่อแม่เลี้ยงดูเข้มงวดมากกว่าลูกคนต่อ ๆ มาซึ่งตรงกับการสังเกตของ แอดเลอร์ (อ้างใน ทิพวรรณ กิตติวิบูลย์ ,2522, หน้า 44) เกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตรที่มีลำดับการเกิดต่างกันพบว่าบุตรคนแรกได้รับความเอาใจใส่จากพ่อแม่มากกว่าบุตรคนต่อ ๆ ไปรองลงมาคือ ตัวแปรฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็นบวก แสดงว่า ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดก็จะต่ำลง ฐานะสูงการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดจะสูงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ อานนท์ อากาภิรมย์ (2517,หน้า 25) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่มีฐานะสูงจะให้ความเอาใจใส่ดูแลเด็กดียิ่งขึ้น

ทั้งการอยู่การกิน การเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน ทำให้เด็กไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง ขาดความมั่นใจ และไม่สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายนอกบ้าน

สมการโครงสร้างที่ 2 มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยเป็นตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรฐานะทางเศรษฐกิจ มีอิทธิพลทางตรงต่อการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยมากที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็นลบ แสดงว่า ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยจะสูง ซึ่งสอดคล้องกับ อานนท์ อาภาภิรมย์ (2517, หน้า 25) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่ยากจนมักจะเป็น การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยเพราะพ่อแม่หาเงินตัวเป็นเกลียว พ่อแม่มีความเชื่อว่าลูกจะดีก็ตัวเอง สุดแต่บุญกรรมของเด็ก เด็กมักจะเผชิญอุปสรรคขัดข้องบางประการ เช่น สภาพแวดล้อมในละแวกบ้าน ถูกเพื่อนชักนำไปทางที่ผิดได้ง่าย จึงง่ายต่อการกระทำผิด ซึ่งอาจกล่าวได้ว่ามีผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน ฉะนั้นฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีความสำคัญหรือมีอิทธิพลต่อการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยมากที่สุด รองลงมาคือ ตัวแปรลำดับการเกิด เพราะลำดับ การเกิดที่แตกต่างกันย่อมทำให้การเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็นบวก แสดงว่า ลำดับการเกิด ไม่ว่าจะเป็นบุตรคนใดจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยเท่า ๆ กัน ซึ่งสอดคล้องกับก็จะสูง ซึ่งสอดคล้องกับ สุชา จันทน์เอม (2524 , หน้า 12-15) กล่าวว่า ครอบครัวยากจนนับว่าเป็นแรงผลักดันหรือเป็นสาเหตุในพ่อแม่ต้องทอดทิ้งบุตรได้มาก เพราะต้องรีบประกอบอาชีพ ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนเลี้ยงดูบุตรให้ดีเท่าที่ควร

สมการโครงสร้างที่ 3 มีความเครียดเป็นตัวแปรตาม พบว่าตัวแปรอิสระมีอิทธิพลต่อความเครียดทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่ง ตัวแปรบริเวณที่พักอาศัย มีอิทธิพลทางตรงต่อความเครียดมากที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็นบวก แสดงว่า บริเวณที่พักอาศัยเสื่อมโทรมมาก ย่อมเกิดความเครียดมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สุชา จันทน์เอม (2524, หน้า 12-15) กล่าวว่า บ้านที่ตั้งอยู่ในบริเวณหรือแหล่งที่ยัดเยียดแออัด อยู่ใกล้สถานการพนันจะทำให้เด็กมีความเครียดและเมื่อมีความเครียดย่อมส่งผลถึงพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนของนักเรียนได้ รองลงมาคือ ตัวแปรฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็นลบ แสดงว่า ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ความเครียดจะสูง ซึ่งสอดคล้องกับ พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2523) ทำวิจัยเรื่องแบบจำลองความคาดคะเนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกระทำผิดของเยาวชนพบว่า รายได้ของครอบครัวเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความเครียด และมีผล

กระทบทางอ้อมให้เยาวชนกระทำผิด หรือมีพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน ฉะนั้นฐานะทางเศรษฐกิจจึงมีผลทางตรงต่อความเครียด ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็นบวก แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงทำให้เกิดความเครียดสูง ดังที่ แมตดอกซ์ (อ้างใน อรพินทร์ ชูชม, 2531, หน้า 28) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคคลและการทำงานอย่างหนักเท่านั้น ยังขึ้นอยู่กับวิธีการเรียนที่มีประสิทธิภาพด้วย ฉะนั้นอาจกล่าวได้ว่าผู้ที่มีผลการเรียนดี ย่อมต้องทุ่มเทให้กับการเรียนเป็นอย่างมากจนทำให้เกิดความตึงเครียดได้ **ตัวแปรสภาพจิตใจ** มีอิทธิพลทางตรงต่อความเครียด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็นลบ แสดงว่าเมื่อสภาพจิตใจต่ำหรือแย่ย่อมมีความเครียดมากซึ่งเมื่อมีเรื่องการกระทบกระเทือนทางจิตใจไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวหรือเรื่องในร่างกายของตนเองย่อมมีผลต่อความเครียดหรือความไม่สบายใจเมื่อ นักเรียนคิดว่าสิ่งนั้นเป็นปัญหาหรือปมด้อยซึ่งสอดคล้องกับ จีวีวรรณ สุขพันธุ์ไพธาราม (2527, หน้า 67-68) กล่าวว่าสุขภาพจิตทางจิตหรือภาวะผิดปกติทางจิตใจที่แสดงออกโดย ความทุกข์ กลัดกลุ้มวิตกกังวล ทำให้เกิดความเครียด จนในที่สุดอาจกลายเป็นโรคประสาท สมพร สุทัศน์ีย์ (2527, หน้า 60-61) กล่าวว่าปัญหาทางจิตใจที่สูญเสียบุคคลอันเป็นที่รักทำให้กลายเป็นเด็กเสียบขรึมแยกตัว **ตัวแปรสถานที่เรียนและกฎระเบียบของโรงเรียน** มีอิทธิพลทางตรงต่อความเครียด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็นบวก แสดงว่า เมื่อโรงเรียนมีกฎระเบียบที่เคร่งครัดมากจนเกินไปย่อมทำให้นักเรียนมีความเครียดมากเพราะ โรงเรียนเป็นสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเรียนนั่งเรียน ถ้าโรงเรียนมีกฎระเบียบที่เคร่งครัดเกินไปทำให้นักเรียนเกิดความอัดอึดจนเกิดความเครียด ซึ่งสอดคล้องกับ จีวีวรรณ สุขพันธุ์ไพธาราม (2527, หน้า 15) กล่าวว่า ปัญหาของโรงเรียนมีสาเหตุมาจากเรื่องระเบียบวินัย หรือกฎระเบียบที่เคร่งครัดเกินไปของโรงเรียน **ตัวแปรการสอนและการปกครองชั้นเรียนของครู** มีอิทธิพลทางตรงต่อความเครียด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็นลบ แสดงว่า การสอนหรือการปกครองที่มากเกินไปย่อมทำให้เด็กรู้สึกอึดอัดและเกิดความกดดันได้ ครูมีบทบาทสำคัญสำหรับนักเรียนเป็นแบบอย่าง เป็นผู้ให้ความรู้ ความศรัทธาระหว่างครูกับนักเรียน ถ้าครูมีความประพฤติที่ไม่เหมาะสมกับการเป็นครูไม่ว่าจะด้วยวาจาหรือการกระทำ ย่อมทำให้เด็กขาดความศรัทธาไม่มีความเชื่อถือหรือถ้าครูเข้มงวดจนเกินไปย่อมทำให้เด็กอึดอัด หากทางออกไม่ได้ทำให้คิดมาก วิตกกังวล จนทำให้เด็กมีอาการเครียด ซึ่งสอดคล้องกับ ภาวณี เวชวิฐาน และคณะ (2540, หน้า 16) กล่าวว่าการสอนและการปกครองของครู โดยการที่ครูสอนไม่เข้าใจ เข้มงวดเกินไป ทำให้เด็กรู้สึกอึดอัดเกิดความเครียดและยังส่งผลต่อไปยังพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนอีกด้วย **ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละ** และ**ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด** มีอิทธิพลต่อ

ความเครียด มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็นบวกทั้งคู่แสดงว่าการอบรมเลี้ยงดูที่เข้มงวดหรือปล่อยปละมากเกินไปย่อมมีผลต่อความเครียด ซึ่งสอดคล้องกับ แมคโคบี (McCabe อ้างในทัศนีย์ ประสพกิตติคุณ, 2531, หน้า 20) ได้กล่าวว่าปฏิสัมพันธ์ของพ่อแม่กับลูกย่อมมีผลต่อบรรยากาศในบ้านทั้งหมด โดยพ่อแม่ที่มีอิทธิพลบังคับลูกมากเกินไปย่อมทำให้เกิดความเครียด และถ้าบรรยากาศในบ้านเป็นแบบปล่อยปละพ่อแม่ไม่สนใจลูก เวลาลูกมีปัญหาไม่รู้จะหันหน้าไปหาใครย่อมก่อให้เกิดความเครียด

สมการโครงสร้างที่ 4 มีพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนเป็นตัวแปรตาม พบว่าตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนมากที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็นลบ แสดงว่า เมื่อเด็กมีผลการเรียนดี พฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนจะต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับ กุลชลี สุภณหะเกตุ (2520, หน้า 24-25) กล่าวว่า เด็กที่กระทำผิดจะมีระดับสติปัญญาอยู่ในระหว่างปานกลาง ทึบ ถึงทึบมาก นอกจากนี้ ฉวีวรรณ สุขพันธ์ไพฑาราม (2527, หน้า 29) กล่าวว่าเด็กที่มีสติปัญญาต่ำเกินกว่าเกณฑ์เฉลี่ยมาก ๆ อาจจะเป็นสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนคือไม่อยากไปเรียนหรือหนีเรียนได้ รองลงมาคือ ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็นลบ แสดงว่าเด็กถูกอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละหรือพ่อแม่ ให้ความสนใจ อบรมเลี้ยงดูต่ำ เด็กก็จะมีพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนสูง ทั้งนี้เพราะการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละพ่อแม่จะไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร พ่อแม่มีความเชื่อว่าเด็กจะดีเลวอยู่ที่ตัวเอง จึงทำให้เด็กขาดที่พึ่งเมื่อมีปัญหาไม่รู้จะหันหน้าไปปรึกษาใคร และกระทำผิดไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ สภาวิจัยแห่งชาติ (2523, หน้า 6) ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กโดยสรุปว่า การที่เด็กมีพฤติกรรมที่ไม่ปกติ หรือพฤติกรรมไม่เอื้อต่อการเรียนนั้น เกิดจากการได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างขาดตกบกพร่องจากครอบครัว ตัวแปรการสอนและการปกครองชั้นเรียนของครู มีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็นลบ แสดงว่าการสอนและการปกครองชั้นเรียนที่มีความเคร่งครัด ย่อมทำให้เด็กไม่กล้าที่จะมีพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน ฉะนั้นนักเรียนจึงมีพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนน้อยลง การสอนและการปกครองชั้นเรียนของครูมีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนเพราะ การสอนเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นในการตั้งใจเรียนของนักเรียน ถ้าการสอนน่าเบื่อหน่าย สอนไม่รู้เรื่อง ครูไม่เข้าใจนักเรียนปกครองแบบเผด็จการหรือปกครองแบบปล่อยปละเกินไปย่อมมีผลทำให้เด็กนักเรียนทำตัวไม่ถูก หนีเรียน หรือกระทำการทุจริตเพื่อให้ได้ผลการเรียนที่ดีจึงเป็นเหตุ ให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน ฉวีวรรณ สุขพันธ์ไพฑาราม

(2527, หน้า 14) กล่าวว่า ปัญหาของโรงเรียนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนของนักเรียนมีสาเหตุมาจาก เรื่องระเบียบวินัยและกฎระเบียบที่เคร่งครัดเกินไปของโรงเรียน ตัวแปรสถานภาพสมรสของบิดามารดา มีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็นลบ แสดงว่า สถานภาพสมรสของบิดามารดาจะแปรผกผันกับพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดามีความสำคัญอย่างมากต่อพฤติกรรมของลูก สถิติ นิยมญาติ (อ้างใน ทัศนีย์ ประสพกิตติคุณ, 2531, หน้า 19) กล่าวว่า การแตกแยกของครอบครัวหรือหย่าร้างในครอบครัวทำให้เด็กไม่ได้รับความเอาใจใส่ ถูกทอดทิ้ง ทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสังคม ซึ่งอาภา ภมรบุตร แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ทางครอบครัวของเยาวชนอายุวัยรุ่นส่วนใหญ่มีลักษณะของครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ ตัวแปรสภาพจิตใจ ต่อพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็นบวก แสดงว่า สภาพจิตใจที่ถูกกระทบกระเทือนมาก ๆ ทำให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนมาก ซึ่งปัญหาความบกพร่องทางจิตนี้ ตามที่กล่าวไปแล้วในเรื่องความเครียดว่ามีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน การได้รับการกระทบกระเทือนทางจิตใจเมื่อมีมากขึ้น ทำให้นักเรียนคิดไม่ตกจำเป็นต้องหาทางออกหรือทำประชดประชันเช่น หนีเรียน ไม่สนใจเรียน สมพร สุทัศนีย์ (2527, หน้า 60-61) กล่าวว่า ปัญหาทางจิตใจที่เกิดจากการสูญเสียทำให้นักเรียนกลายเป็นเด็กเสียขี้นไม่พูดจา ไม่สนใจสิ่งต่าง ๆ ซึ่งนับว่าเป็นสาเหตุของการไม่สนใจเรียนหรือมีพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน ตัวแปรการคบเพื่อนและการได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน มีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็นบวก แสดงว่า พฤติกรรมของเพื่อนหรือการคบเพื่อนมีผลต่อพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน กล่าวคือถ้าเพื่อนที่คบอยู่มีพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน นักเรียนย่อมมีพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนด้วย สอดคล้องกับนวลจันทร์ ทัศนัยกุล (2534, หน้า 13) กล่าวว่า เพื่อนเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิด รองจากครอบครัว กลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์ในการศึกษาพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนซึ่ง ฮีร์สชี่ (Hirschi, 1956, p-189) ได้อ้างข้อมูลจากการวิจัยว่าเด็กเกรส่วนใหญ่มักมีเพื่อนเป็นเด็กเกรด้วยกัน จากข้อมูลพบว่า ประมาณ 3 ใน 4 ของนักเรียนที่มีเพื่อนสนิทกระทำผิดตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป ตัวเขาจะกระทำความผิดด้วย และจากการวิจัยของสมานมิตร วิทยอภิบาลกุล (2523) ได้ผลการวิจัยว่าสาเหตุของการกระทำผิดมากที่สุดมาจากเพื่อนชักจูงหรือถูกจ้วงจวนจากเพื่อน รองลงมาคือ ความสนุกสนานและความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ตัวแปรสถานที่เรียนและกฎระเบียบของโรงเรียน มีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็นบวก แสดงว่า โรงเรียนที่มีกฎระเบียบที่เคร่งครัดมาก ๆ ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนมาก ซึ่ง

สอดคล้องกับสมพร สุทัศน์ (2527, หน้า 65-66) กล่าวว่าภาวะเครียดที่เคร่งครัดเข้มงวดมากเกินไปไม่มีการยืดหยุ่น ทำให้เด็กชอบฝ่าฝืนระเบียบและดื้อรั้น และถ้าภาวะเครียดที่หย่อนยานจนเกินไปทำให้เด็กไม่รู้จักเกรงใจผู้อื่น และไม่รู้จักรับผิดชอบ นอกจากนี้ ฉวีวรรณ สุขพันธ์ไพฑาราม (2527, หน้า 14) กล่าวว่า การที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน มีสาเหตุมาจากเรื่องระเบียบวินัยหรือภาวะเครียดที่เคร่งครัดเกินไปของโรงเรียน ตัวแปรความเครียด มีผลต่อพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็นบวก แสดงว่า เมื่อมีความเครียดมาก ก็จะมีพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนมาก ซึ่งความเครียดเป็นสภาวะทางจิตที่เกิดขึ้นได้กับทุกคนความเครียด ก่อให้เกิดความเจ็บป่วยทั้งทางร่างกายและจิตใจ อาจเป็นภาวะของการสู้และการถอยหนี ฟรามีเมอร์ (Framer, 1984 อ้างใน ศิริพร อังคนานุสรณ์, 2530 หน้า 17-14) กล่าวว่าความเครียดเป็นสาเหตุทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หรือพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนในนักเรียนที่มีความเครียด

จากการศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีค่าเป็นลบ และมีขนาดมากที่สุด เมื่อเทียบกับ ตัวแปรอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนถ้ามีมากหรือสูง นักเรียนย่อมมีพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนน้อย ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ยังเป็นตัวแปรที่อยู่ในตัวแปรสาเหตุจากตัวเอง แสดงว่าสาเหตุจากตัวเอง มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนมากกว่าสาเหตุจากสิ่งแวดล้อม ฉะนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ควรให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแลนักเรียนให้มาก ๆ เพื่อให้มีผลการเรียนที่ดี และพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนจะไม่เกิดขึ้น หรือมีโอกาสเกิดได้น้อย

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยแบ่งข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วนคือข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้มีดังนี้

1. การวิจัยพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนนี้พบว่ามีสาเหตุมากมายที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน สาเหตุที่สำคัญในหลาย ๆ สาเหตุคือผลการเรียนซึ่งมีความสำคัญต่อพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนมากที่สุด นั้นแสดงว่าเมื่อเด็กมีผลการเรียนไม่ดี ผลการเรียนต่ำ ย่อมทำให้เด็กไม่ยอมเรียน ไม่สนใจเรียนเพราะเรียนไปเกรดก็ไม่ดี ดังนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือกับทุกฝ่ายในการช่วย

ทำให้เด็กมีผลการเรียนที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นครูผู้สอน พ่อแม่ผู้ปกครอง เพื่อน หรือแม้กระทั่งตัวเด็กเอง ความจะต้องเอาใจใส่และขยันให้มากขึ้น เมื่อได้ความร่วมมือกับทุกฝ่ายแล้วผลการเรียนของเด็กย่อมดีขึ้นอย่างแน่นอน และเมื่อผลการเรียนดีขึ้นปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนย่อมไม่เกิดขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่าสาเหตุจากตัวเด็กเองมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมไม่เอื้อต่อการเรียนมากกว่าสาเหตุจากสิ่งแวดล้อม ฉะนั้นจึงควรให้ความสำคัญกับตัวเด็กให้มากไม่ว่าจะเป็น สุขภาพทางกาย สภาพจิตใจ และสติปัญญา เพื่อลดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไปมีดังนี้

1. การทำวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์เส้นทางนั้นผู้วิจัยเห็นว่ายังมีเรื่องที่น่าศึกษาอีกดังนี้ สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีความประพฤติที่ไม่เหมาะสมกับการเป็นนักเรียน เช่น แต่งกายผิดระเบียบ ดิฉยาสพฤติกรรมทะเลาะวิวาท ปัญหาทางเพศ และอบายมุขและสิ่งยั่วยุต่าง ๆ เป็นต้น